

Prof. Dr hab. inż. Janusz Boratyński
Kierownik Laboratorium Chemii Biomedycznej
Zakład Onkologii Doświadczalnej
Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN im. Ludwika Hirszfelda.

Wrocław 2010-04-20

Szanowni Państwo
Dyrektorzy Instytutów Polskiej Akademii Nauk

Dotyczy załatwienia punktu 104 Ustawy o Polskiej Akademii Nauk

W imieniu własnym i Kolegów bardzo serdecznie dziękuję wszystkim, którzy w jakiegokolwiek formie poparli nasze działania zmierzające do wprowadzenia poprawki ujednoliciącej zasady wynagradzania pracowników instytutów PAN z pracownikami uczelni wyższych. Wbrew pokutującemu czasem przekonaniu, że nic już nie da się zrobić w tej sprawie, sukces był naprawdę blisko. Gdyby udało się przekonać jeszcze 7 senatorów poprawka przeszłaby w Senacie RP. (W załączeniu lista senatorów głosujących za wprowadzeniem poprawki.) Jednakże, mimo niekorzystnego dla nas wyniku głosowania niewątpliwie udało się nam zwrócić uwagę wielu senatorów na kwestię wynagrodzeń naukowców. Nawet pani Minister, która w finalnym momencie prac nad ustawą zapewniła, że przyjrzy się sytuacji Instytutów Polskiej Akademii Nauk, które właśnie zreformowała. (Stenogram z 1 dnia 52 posiedzenia senatu, str. 89, <http://www.senat.gov.pl/k7/dok/sten/index.htm>.) Po raz pierwszy odbyła się w tak poważnym gremium dyskusja o problemach, na które już od dawna próbujemy zwrócić uwagę. (Stenogram z 1 dnia 52 posiedzenia senatu, str. 83-109.)

Zwracam się do wszystkich Instytutów PAN o zdecydowane i szybkie wystąpienie do p.o. Prezydenta RP Pana Marszałka Bronisława Komorowskiego z prośbą o veto w sprawie zapisu ustawy o PAN dotyczącego wynagrodzeń pracowników Instytutów.

W wersji zatwierdzonej przez Senat (druk senacki nr 823 <http://www.senat.gov.pl/k7/dok/dr/800/823.pdf>) artykuł dotyczący wynagrodzeń pracowników instytutów PAN brzmi:

Art. 104: Zasady wynagradzania pracowników instytutów określa się w zakładowych układach zbiorowych pracy albo w zakładowych regulaminach wynagradzania.

Oznacza to, że przestają obowiązywać jakiegokolwiek regulacje minimalnych stawek wynagrodzeń na wszystkich stanowiskach, ustawowo będzie je ograniczała jedynie płaca minimalna, a odpowiedzialność za niski poziom wynagrodzeń została przerzucona na dyrekcje Instytutów. Odbyło się to bez przyjęcia jakiegokolwiek systemu, który gwarantowałby Instytutom pozyskiwanie środków umożliwiających zapewnienie wynagrodzeń na godziwym poziomie. (Patrz dyskusja na posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży 17.02.2010, <http://orka.sejm.gov.pl/SQL.nsf/Main6?OpenForm&ENM> oraz sprawozdanie z 63 posiedzenia sejmiku, dyskusja w sprawie ustawy o PAN, str. 36-37 [http://orka2.sejm.gov.pl/StenoInter6.nsf/0/e0afff87d470017fc12576e900808cc9/\\$FILE/63_a_ksiazka.pdf](http://orka2.sejm.gov.pl/StenoInter6.nsf/0/e0afff87d470017fc12576e900808cc9/$FILE/63_a_ksiazka.pdf).)

Co więcej naszym zdaniem, treść artykułu 104 grozi radykalnym pogorszeniem sytuacji naukowych pracowników PAN, biorąc pod uwagę zakładaną redukcję dotacji statutowych. Nie możemy przyjmować argumentacji, że instytuty mają swobodę ustalania płac na drodze umów pracowników z dyrekcją. Poza wąską grupą najlepiej finansowanych jednostek **taka swoboda nie istnieje**. Od lat jesteśmy opłacani na minimalnym poziomie a obecnie to minimum będzie mogło swobodnie się obniżać, aż do poziomu minimalnej pensji ustawowej. Czy można pozwolić, aby w ten sposób traktowani byli pracownicy naukowcy w społeczeństwie budowanym na wiedzy?

Nasze obecne działanie ma na celu skierowanie ustawy o PAN do ponownego rozpatrzenia przez Sejm (tzw. veto prezydenckie). Jego skuteczność zależeć będzie od uzyskania szerokiego poparcia ze strony Instytutów PAN.

Biorąc pod uwagę dyskusje w Senacie i wyniki głosowania, jesteśmy za przedstawieniem poprawki 32 (poprawka ś.p. Senator Fetlińskiej) która jest odpowiednikiem art.151 Ustawy o szkolnictwie wyższym i brzmi:
art. 104 otrzymuje brzmienie:

"Art. 104. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników instytutów określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, ustalając wysokość minimalnej i maksymalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego w odniesieniu do poszczególnych stanowisk oraz wysokość i warunki przyznawania innych składników wynagrodzenia tak, aby wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w instytucie, w poszczególnych grupach pracowników w relacji do kwoty bazowej określanej w ustawie budżetowej dla pracowników wymienionych w art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.) nie była niższa:

1) w grupie stanowisk profesorów zwyczajnych – od 391,8 %,

2) w grupie stanowisk profesorów nadzwyczajnych, profesorów wizytujących i adiunktów - od 261,2 %,

3) w grupie stanowisk asystentów - od 130,6 %,

4) w grupie pozostałych pracowników - od 130,6 %

- kwoty bazowej określanej w ustawie budżetowej, z uwzględnieniem zasady, że wysokość indywidualnych stawek poszczególnych składników wynagrodzenia pracowników instytutu ustala dyrektor.";

Dlatego zwracam się do Państwa z apelem o pisemne poparcie wniosku o skierowanie do ponownego rozpatrzenia JEDNEGO zapisu ustawy o PAN -. artykułu 104. Idealną formą takiego poparcia byłaby uchwała Rady Naukowej (ewentualnie Prezydium). Jednak ze względu na bardzo ograniczony czas w jakim można złożyć wniosek, równie cenny będzie list podpisany przez dyrekcje i/lub pracowników i/lub związki zawodowe. Rada Naukowa Instytutu Immunologii poparła nasze wystąpienie do Senatu w tej sprawie.

Pragnę raz jeszcze zaznaczyć, że nie negujemy całej ustawy. Po raz pierwszy od wielu lat rząd rozpoczął proces kompleksowej reformy nauki w Polsce. Zmiany idą w kierunku promocji najlepszych rozwiązań, większej konkurencyjności i innowacyjności. W założeniach reforma ze szczególną troską podchodzi do młodych naukowców. Jednakże instytuty PAN w tej reformie zostały potraktowane wyjątkowo surowo. Nie jest dla nas zrozumiałe, dlaczego ministerstwo zrzuciło z siebie obowiązek regulowania wynagrodzeń jedynie w przypadku pracowników instytutów PAN?

Do naszych działań przyłączył się Komitet na Rzecz Rozwoju Nauk w Polsce (dawniej Komitet Ratowania Nauki w Polsce <http://krnp.ipipan.waw.pl/index.php?podstrona=onas.htm>), zrzeszający wielu znamienitych uczonych. Komitet KRNP zasłynął w roku 2006 skutecznymi działaniami na rzecz utrzymania normy 50% kosztów uzyskania przychodu w sferze nauki.

Listy z prośbą o veto lub poparciem naszego wniosku prosimy adresować do Pełniącego Obowiązki Prezydenta RP Pana Marszałka Bronisława Komorowskiego, z kopią do nas na adres ustawapan@wp.pl, aby była możliwość oszacowania rozmiaru poparcia i wymiany informacji. Kopie prosimy też przesłać do Komitetu na Rzecz Rozwoju Nauk w Polsce (d. Komitet Ratowania Nauki w Polsce) na adres sekretarza Komitetu Profesora Andrzeja Ziemby <ziemba@cmdik.pan.pl>.

W tej chwili losy ustawy są w Państwa rękach. Bezzwłoczne i powszechne działania będą naszym wspólnym sukcesem. Uprzejmie proszę o potraktowane niniejszej prośby priorytetowo.

Z poważaniem

Janusz Boratyński